

Sygnatura akt VI Ka 113/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **28 kwietnia 2017** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Krzysztof Ficek (spr.)

Sędziowie SSO Marcin Schoenborn

SSR del. Agnieszka Woźniak

Protokolant Sylwia Sitarz

przy udziale Agnieszki Schwarz-Rasińskiej

Prokuratora Prokuratury Rejonowej G. w G.

po rozpoznaniu w dniu 24 marca 2017 r. i 28 kwietnia 2017 r.

sprawy **J. R.** ur. (...) w B.

syna K. i J.

skazanego w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 9 listopada 2016 r. sygnatura akt IX K 551/16

art. 437 kpk, art. 438 kpk i art. 624 § 1 kpk

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że :

- w punkcie 1 jako podstawę prawną rozstrzygnięcia o połączeniu kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami opisanymi w punktach II, VI i VII części wstępnej przyjmuje art. 91 § 2 kk oraz obniża wysokość kary łącznej do 3 (trzech) lat i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności,

- na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 kpk umarza postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego obejmującego skazania opisane w punktach III i V części wstępnej zaskarżonego wyroku,

- w punkcie 4 przyjmuje, że zawarte w nim rozstrzygnięcie obejmuje również skazanie opisane w punkcie IV części wstępnej zaskarżonego wyroku oraz grzywnę z wyroku opisanego w punkcie VII części wstępnej;

2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. S. kwotę 177,12 zł (sto siedemdziesiąt siedem złotych i dwanaście groszy) obejmującą kwotę 33,12 zł (trzydzieści trzy złote i dwanaście groszy) podatku VAT, tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów obrony skazanego z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

4. zwalnia skazanego od zapłaty wydatków postępowania odwoławczego, obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 113/17

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Gliwicach wyrokiem łącznym z dnia 9 listopada 2016 roku sygn. akt IX K 551/16 połączył :

- karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 30 marca 2012 roku sygn. akt IX K 211/10,
- karę 2 lat pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 23 grudnia 2013 roku sygn. akt IX K 1421/12,
- karę 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 18 marca 2013 roku sygn. akt IX K 1923/10,

i wymierzył skazanemu J. R. karę łączną 4 lat pozbawienia wolności. Na poczet tej kary zaliczył skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie IX K 285/14 (wyrok łączny łączący kary pozbawienia wolności ze spraw IX K 1421/12 i IX K 1923/10) od dnia 17 maja 2016 roku do dnia 9 listopada 2016 roku oraz okresy kar pozbawienia wolności już odbytych w sprawach objętych wyrokiem łącznym. Ustalił, że w zakresie nieobjętym wyrokiem łącznym poszczególne wyroki podlegają odrębnemu wykonaniu oraz umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w zakresie wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 22 września 2015 roku w sprawie IX K 1982/12. Ponadto zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie o wydanie wyroku łącznego, obciążając nimi Skarb Państwa.

Od wyroku tego osobistą apelację wniósł skazany J. R.. Zaskarżył orzeczenie Sądu I instancji w zakresie wymiaru kary łącznej. Zarzucił :

- nieuwzględnienie w wystarczający sposób związku przedmiotowo-podmiotowego między zbiegającymi się czynami, a mianowicie, że związek ten jest dość bliski, nie przekracza jednego roku, przestępstwa zostały popełnione na szkodę tego samego podmiotu, w tej samej miejscowości i za każdym razem objęte były tym samym zamiarem, co przemawiało za przyjęciem w większym stopniu zasady absorpcji;
- nieuwzględnienie faktu, że do przestępstw doszło za nim realnie doświadczył konsekwencji prawno-karnych, co uzasadnia możliwość łagodniejszego potraktowania przy orzekaniu kary łącznej;
- nieuwzględnienie w wystarczający sposób opinii z Aresztu Śledczego w G., niedostrzeżenie, iż karę pozbawienia wolności odbywa od ponad trzech lat, w tym czasie nie był karany dyscyplinarnie, pracuje, pomaga rodzinie, a karę tę odbywa po raz pierwszy, co przemawia za tym, że cele kary zostały już zrealizowane.

Podnosząc te zarzuty skarżący wniósł o niższy wymiar kary łącznej pozbawienia wolności, o przyjęcie „w większym stopniu zasady absorpcji”. Nie wskazał jakiej wysokości kary łącznej pozbawienia wolności się domaga.

Sąd Okręgowy stwierdził, co następuje:

Apelacja skazanego okazała się zasadna, gdy zarzuca nienależyte uwzględnienie przez Sąd I instancji okoliczności kształtujących wymiar kary łącznej pozbawienia wolności, a w konsekwencji domaga się obniżenia jej wysokości. W tym zakresie Sąd Rejonowy nie odzwierciedlił właściwie w wymiarze kary tych ustaleń faktycznych, które dla skazanego J. R. są niewątpliwie korzystne.

Przed szczegółowym odniesieniem się do tych kwestii zaznaczyć trzeba, co nie jest kwestionowane w środku odwoławczym, że Sąd meriti najpierw prawidłowo zinterpretował treść art.19 ust.1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku

o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, a następnie zasadnie zastosował przepisy rozdziału IX Kodeksu karnego dotyczące łączenia kar, obowiązujące do 30 czerwca 2015 roku. Sąd Rejonowy doszedł do trafnego wniosku, że zastosowanie tych przepisów, wobec treści art.4 § 1 kk, będzie dla skazanego korzystniejsze. Niewątpliwie łączenie kar na nowych zasadach skutkowałoby wymierzeniem wyższej kary niż w przypadku zastosowania reguł obowiązujących przed 1 lipca 2015 roku. Według nowych przepisów połączeniu podlegałyby również kara 2 lat pozbawienia wolności orzeczona z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat przez Sąd Rejonowy w Gliwicach w sprawie o sygn. IX K 3419/10, która do tej pory nie została zarządzona do wykonania. Znacząco wzrósłby wymiar kary łącznej pozbawienia wolności, nawet jeśli uwzględnić zasadę z art.89 § 1b kk, zaś według reguł i wykładni obowiązującej do 30 czerwca 2015 roku kara ze sprawy IX K 3419/10 nie podlega łączeniu.

Przechodząc do apelacji skazanego najpierw zauważyć trzeba, że w zbiegu pozostają przestępstwa, których dotyczą wyroki wydane w sprawach IX K 1923/10, IX K 211/10 i IX K 1421/12 Sądu Rejonowego w Gliwicach, czyli popełnione przed 30 marca 2012 roku (data wyroku w sprawie IX K 211/10). Ma rację skarżący, że wszystkie te przestępstwa to czyny z art.278 § 1 kk, poza jednym popełnione na szkodę tej samej kopalni, w tej samej miejscowości. Nie można przy tym pomijać, że łącznie było to 37 przestępstw (w sprawie IX K 1923/10 jedno przestępstwo, w sprawie IX K 211/10 pięć przestępstw, w sprawie IX K 1421/12 trzydzieści jeden przestępstw). Ilość czynów znacząco umniejsza siłę argumentu wynikającego z bliskiego związku podmiotowo-przedmiotowego pomiędzy nimi. Sąd odwoławczy nie uważa, by wielokrotny sprawca okradający tego samego pokrzywdzonego miał z tego powodu być premiowany. Dość wspomnieć, że w dwóch sprawach zakwalifikowano zachowanie skazanego z art.91 § 1 kk, co stanowi okoliczność obciążającą a nie łagodzącą. Zauważyć też trzeba, że przestępstwa z tych spraw zostały popełnione w lipcu 2007 roku, od maja do lipca 2008 roku (k.4-5), w grudniu 2009 roku (k.6) oraz od stycznia do listopada 2011 roku (k.16-20). Nie ma zatem racji skarżący, że pomiędzy tymi czynami zachodzi bliska więź czasowa. Skazany uważa, wbrew treści orzeczeń, że związek czasowy pomiędzy przestępstwami nie przekroczył jednego roku. Są to argumenty, które nie przemawiają za zastosowaniem przy wymiarze kary zasady absorpcji, czyli za wymierzeniem kary w wysokości najwyższej z kar jednostkowych.

Sąd Rejonowy mógł orzec karę łączną pozbawienia wolności w granicach od 2 lat do 4 lat i 2 miesięcy. Orzekł karę łączną 4 lat pozbawienia wolności. Wymierzył zatem karę bliską kumulacji, a daleką od absorpcji. Z tym rozstrzygnięciem nie można się było zgodzić, gdyż skazany J. R. zasługuje na korzystniejsze ukształtowanie kary łącznej. Nie można przy tym zapominać, że jeśli uprzednio w sprawie IX K 285/14 wyrokiem łącznym orzeczono wobec skazanego karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności (połączono kary ze spraw IX K 1923/10 i IX K 1421/12), to dodając kolejną karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, suma kary łącznej i kary ze sprawy IX K 211/10 wynosi 4 lata, czyli tyle ile orzekł Sąd Rejonowy. Byłoby to do zaakceptowania, gdyby skazany był wysoce zdemoralizowanym osobnikiem, nierokującym poprawy i wówczas cele kary tylko w ten sposób mogłyby zostać osiągnięte. Tymczasem ma rację apelujący, że karę w warunkach izolacji odbywa po raz pierwszy. Wprawdzie wydawano już wobec niego wyroki łączne, ale kolejne skazanie dotyczy przestępstw popełnionych przed tymi wyrokami, a za czyny te pierwotnie orzeczono karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu (IX K 211/10), którą prawomocnie zarządzono do wykonania 20 października 2016 roku (k.155). Jeśli zatem skazany po raz pierwszy odbywa karę pozbawienia wolności w warunkach izolacji, to należało ze szczególną wnikliwością przyrzeć się jego zachowaniu. Pomocną w tym względzie jest opinia o skazanym z Aresztu Śledczego w G.. Przebywając po raz pierwszy w warunkach izolacji i odbywając karę przez ponad trzy lata J. R. dał się poznać jako osoba prezentująca pozytywne zachowanie. Nie był karany dyscyplinarnie. Wielokrotnie był nagradzany regulaminowo m.in. za „wyróżniające dobre zachowanie w trakcie odbywania kary”. Pracuje, reguluje zobowiązania nałożone przez sąd. Pomaga rodzinie. Karę odbywa w systemie programowego oddziaływania. Zachodzi wobec niego pozytywna prognoza penitencjarna, zaś proces resocjalizacji przebiega prawidłowo (k.78). W tej sytuacji pozytywnego znaczenia nabiera twierdzenie skazanego, że przestępstw dopuścił się za nim realnie doświadczył konsekwencji karnych - został pozbawiony wolności.

Przywołana opinia musi być wzięta na korzyść skazanego i rzutować na niższy wymiar kary niż orzeczony przez Sąd Rejonowy. Dlatego Sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok i obniżył skazanemu karę łączną pozbawienia

wolności do 3 lat i 4 miesięcy. Jest to kara wyważona. Uwzględniająca okoliczności dla skazanego korzystne, jak i te, o których wyżej wspomniano, a które do pozytywnych nie należą. Kara łączna w tym wymiarze powinna spełnić cele zapobiegawcze i wychowawcze wobec skazanego, a także w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Z urzędu Sąd odwoławczy dostrzegł konieczność dokonania jeszcze innych korekt zaskarżonego wyroku. Są one dla skazanego obojętne, ale czynią zapadły wyrok całościowym i zgodnym z przepisami. W przypadku łączenia kar za ciągi przestępstw lub za ciąg oraz inne przestępstwo podstawą prawną kary łącznej jest art.91 § 2 kk. Nadto zabrakło w punkcie 1 zaskarżonego wyroku określenia jakiego rodzaju kary podlegają łączeniu. Dlatego Sąd Okręgowy przyjął, że podstawą prawną rozstrzygnięcia o połączeniu kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami opisanymi w punktach II, VI i VII części wstępnej zaskarżonego wyroku stanowi art.91 § 2 kk.

Sąd Rejonowy miał w polu widzenia wszystkie siedem dotychczasowych skazań J. R.. Połączył kary jednostkowe z trzech wyroków. Umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w zakresie wyroku opisanego w punkcie I wobec braku warunków do objęcia wymienionego wyroku wyrokiem łącznym. Pominął zatem skazania opisane w punktach III, V i IV. W przypadku dwóch pierwszych skazań nie było możliwe wydanie wyroku łącznego, gdyż w tym zakresie orzeczono już prawomocnie wyrokiem łącznym z dnia 12 listopada 2013 roku sygn. akt IX K 944/13 karę łączną 3 lat pozbawienia wolności, łącząc kary jednostkowe ze spraw IX K 661/07 i IX K 1227/08 (patrz akta IX K 944/13 oraz k.77, gdyż karta karna omyłkowo nie zawiera wpisu o tej karze; kara ta została wykonana 17 maja 2016 roku, zaś czyny z tych spraw tworzyły odrębny zbieg). Zatem z powodu powagi rzeczy osądzonej na podstawie art.17 § 1 pkt 7 kpk Sąd Okręgowy umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego obejmującego te skazania. Natomiast co do skazania opisanego w punkcie IV części wstępnej zaskarżonego wyroku (IX K 3419/10), wobec braku warunków do wydania wyroku łącznego z powodu niemożności połączenia według przepisów obowiązujących przed 1 lipca 2015 roku kary pozbawienia wolności orzeczonej z warunkowym zawieszeniem jej wykonania z karami bezwzględными pozbawienia wolności, w sytuacji gdyby należało wymierzyć bezwzględną karę łączną pozbawienia wolności, uzupełniono rozstrzygnięcie z punktu 4 zaskarżonego wyroku oparte o art.572 kpk poprzez przyjęcie, że dotyczy ono również skazania opisanego w punkcie IV części wstępnej. Konieczne stało się także wskazanie przy zmianie punktu 4, że umorzenie dotyczy również grzywny z wyroku opisanego w punkcie VII.

W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy. Na rzecz obrońcy, ustanowionego na wniosek skazanego w postępowaniu odwoławczym, zasądził nieuiszczone koszty obrony skazanego z urzędu za dwa terminy w II instancji.

Skazanego, który jest pozbawiony wolności i ma zajęcia komornicze Sąd odwoławczy zwolnił od ponoszenia wydatków postępowania odwoławczego, obciążając nimi Skarb Państwa.